



## Sormet sopassa -keittokirja 20 vuotta

### 1995? MITÄ TAPAHTUI?

Suomi, Ruotsi ja Itävalta liittyivät EU:hun, Presidenttinä oli Martti Ahtisaari, EU jäädytti Venäjän jäsenhakemuksen Tšetšenian kriisin takia, Suomi voitti ensimmäistä kertaa kultaa jääkiekon MM-kilpailuissa, Windows 95 – käyttöjärjestelmän myynti alkoi, Suomessa oli 1900-luvun kylmin joulu ja Näkövammaisten Keskusliitto julkaisi Sormet sopassa –keittokirjan.

### Vanhassa vara parempi

jo vuonna 1995 oli myynnissä E-keittokirja (olikohan vuonna 1995 sormet sopassa -keittokirja ensimmäinen suomessa toteutettu myynnissä oleva elektorninen keittokirja?), Vaikkakin se oli tarkoitettu vain näkövammaisille.

Edellinen näkövammaisille suunnattu keittokirja oli tehty vuonna 1979.

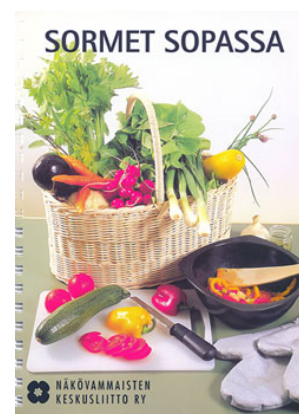
Isokirjoituksen fontti oli hieman normaalia suurempaa. Keittokirja oli kierreselkäinen, joten sen saattoi avata ohjeen kohdalta, laittaa muovitaskuun ja lukea ohjetta ruokaa laittaessa kirjan sotkeutumista pelkäämättä.

Keittokirja oli saatavissa pistekirjoituksena, jolla se vei tilaa 10 kansiota. (huh, tätä en haluaisi kirjahyllyyni).

Elektronisena nykyisen e-kirjan esi-isänä se tehtiin (Luetus) muotoon, jossa vain näkövammaiset voivat hankkia sen. Käytettävyydeltään se oli huippuluokkaa, sillä selailu oli selkeää ja vaivatonta.

Keittokirja on koottu viidestä osasta.

Ensimmäisessä osassa on artikkeleita, joissa on perustietoa ja erilaisia näkökulmia ruoanlaittoon. Toisessa osassa on ohjeita hyvien, mutta helppojen ja nopeiden ruokien valmistukseen. Kolmannessa osassa on vinkkejä aikaa vaativaan viikonloppukokkaamiseen. Neljännessä osassa on ohjeita, jotka



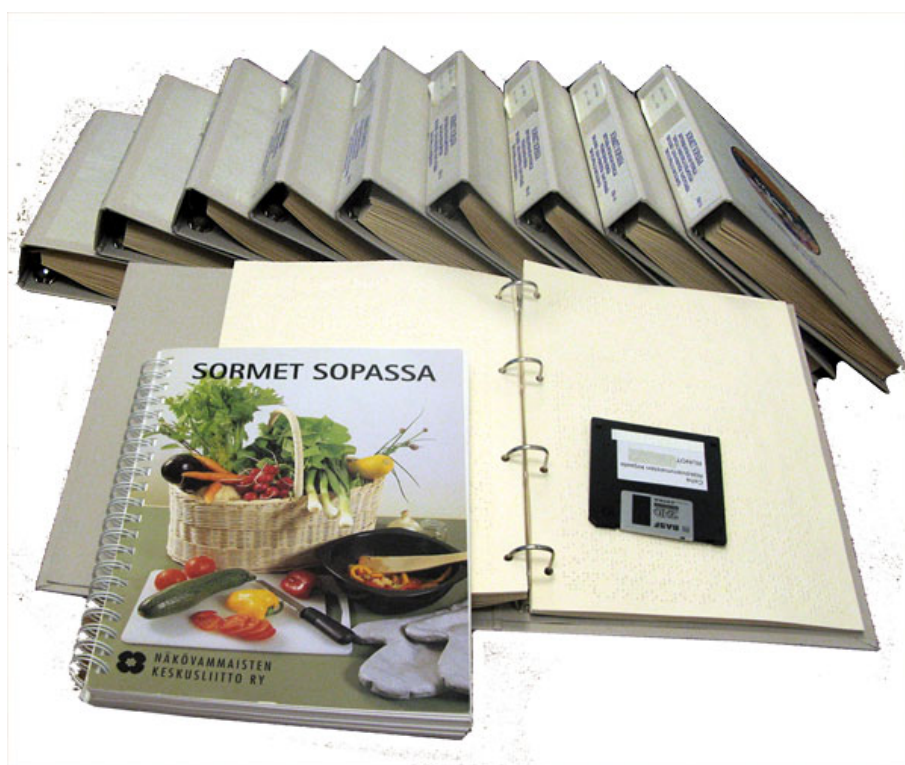
vievät lukijat yhdessä ystävien kanssa illanistujaisten ja muiden yhteisten tapaamisten pariin. Viidennessä osassa käydään juhlapöytään ja tutustutaan vaativampiin ohjeisiin.

Vaikka keittokirjan valmistumisesta on 20 vuotta, aika ei ole kulkenut ohitse, sillä kirjassa on paljon ajatonta tietoa ja ruokaohjeita.

### **Mikä tekee näkövammaisille suunnatusta keittokirjasta erilaisen?**

Kirjan ohjeissa painomäärät on muutettu kappalemääräksi tai muiksi mittayksiköiksi. Ainemäärät on otettu tuotteen keskipainosta. Tämä tapa helpottaa ruoanvalmistusta, mutta vaatii hieman myös omaa ajattelua.

Monet keittokirjat ovat täynnä kuvia, joiden kautta on kuvattu ruoanvalmistuksen etenemistä. Tässä keittokirjassa kaikki työvaiheet on kerrottu sanallisesti, sillä kuvat eivät avaudu näkövammaisille ruoanlaittajille.



### **Keittokirjako vanha?**

Hyvät ohjeet eivät kuole koskaan. Sormet sopassa on vasta kaksikymppinen nuori, jolla on jotain tietoa vanhoista hyvistä resepteistä, mutta mukana on myös uusia ohjeita.

Monet uudet reseptit pohjautuvat vanhojen mestareiden tapoihin ja vanhoihin käytäntöihin. Välttämättä ei osata ottaa käyttöön kaikkia uuden teknologian tuomia mahdollisuuksia.

## Avoin keittokirja

Keittokirja on aina ollut avoin. Alkujaan se tehtiin työryhmänä. Verkossa olevaan versioon on kuka tahansa voinut lähettää omia ohjeitaan. Esimerkiksi Intian ruokakulttuurista kertovan artikkelin on kirjoittanut intialainen. Lisäksi keittokirjassa on linkkejä videoihin Ylen elävästä arkistosta.

Tieto on tarkoitettu jaettavaksi. Muutamista vanhoista keittokirjoista on tehty pieniä esittelyjä. Teksti kuulostaa nykyajassa hauskalta, mutta sen sisältö on ajatonta.

Tarkoitus ei ole sanoa, mikä on hyvää tai huonoa. Jokainen kokki on kiitoksensa ansainnut. Tavoitteena on tukea rakkauttasi ruoanlaittoon ja antaa uusia ajatuksia meille jokaiselle. Toivomme, että sivusto on avuksi sinulle tällä palkitsevalla taipaleella. Ratkaisevaa on rakkaus ruoanlaittoon

## Lisätietoja

tero.kokko@omat.fi

[www.sopassa.fi](http://www.sopassa.fi)

Wikipedia

[https://fi.wikipedia.org/wiki/Sormet\\_sopassa](https://fi.wikipedia.org/wiki/Sormet_sopassa)

Näkövammaisten keskusliitto

Lähteet

mitä vuonna 1995 <https://fi.wikipedia.org/wiki/1995>